

Sygn. akt V U 163/19

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

23 marca 2021 roku

Sąd Rejonowy w Rybniku, V Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: Sędzia Wiesław Jakubiec

Protokolant: osobiście

po rozpoznaniu 23 marca 2021 roku w Rybniku

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z odwołania I. P.

od orzeczenia Wojewódzkiego Zespołu do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Województwie (...) w K.

z dnia 16 maja 2019 roku, sygn. (...)

o ustalenie stopnia niepełnosprawności

1. zmienia zaskarżone orzeczenie w ten sposób, że stwierdza, iż odwołująca I. P. spełnia przesłanki określone w art. 8 ust. 3a pkt 1 ustawy z dnia 20 czerwca 1997 roku – Prawo o ruchu drogowym,
2. oddala odwołanie w pozostałym zakresie,
3. zasądza od Wojewódzkiego Zespołu do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Województwie (...) w K. na rzecz odwołującej kwotę 180 zł (sto osiemdziesiąt złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

Sygn. akt V U 163/19

UZASADNIENIE

Orzeczeniem z 16 maja 2019 roku, znak (...), Wojewódzki Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Województwie (...) utrzymał w mocy orzeczenie Powiatowego Zespołu do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w R. z 15 marca, znak (...), wobec odwołującej I. P.. WZON wskazał, iż PZON prawidłowo zaliczył odwołującą do osób niepełnosprawnych i właściwie określił dotyczące jej wskazania.

Od powyższej decyzji odwołująca wniosła odwołanie w którym wskazała, że cierpi na nieuleczalną chorobę genetyczną dystrofię miotoniczną typu 1, która powoduje, że wymaga ciągłej opieki i pomocy nawet w najprostszych sytuacjach życiowych. Odwołująca podkreśliła, że objawy choroby z biegiem lat się nasilają i nie ma żadnych pozytywnych rokowań co do wyleczenia, gdyż brak jest skutecznego leku na tego typu schorzenie. Odwołująca zaznaczyła, że orzeczeniem lekarza orzecznika ZUS z 20 marca 2017 roku została uznana za całkowicie niezdolną do pracy do 31 marca 2022 roku oraz niezdolną do samodzielnej egzystencji do 31 marca 2022 roku. Nadto, odwołująca wniosła o zwrot kosztów procesu.

W odpowiedzi na odwołanie WZON wniósł o jego oddalenie podtrzymując wcześniejsze twierdzenia.

Sąd ustalił co następuje:

Orzeczeniem z 15 marca 2019 roku, znak (...), Powiatowy Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w R. zaliczył odwołującą I. P. do osób niepełnosprawnych w stopniu umiarkowanym (pkt I) z symbolem przyczyny niepełnosprawności 10-N (pkt II) do 31 marca 2022 roku (pkt III) ustalając, iż niepełnosprawność istnieje od 15 lipca 2015 roku (pkt IV), a wyżej wymieniony stopień niepełnosprawności od 1 lutego 2017 roku (pkt V).

Jednocześnie, we wskazaniach PZON podał, iż odwołująca jest zdolna do pracy jedynie w warunkach pracy chronionej (pkt 1), wymaga konieczności zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne, środki pomocnicze oraz pomoce techniczne (pkt 5) i korzystania z systemu środowiskowego wsparcia (pkt 6).

Orzeczeniem z 16 maja 2019 roku, znak (...), Wojewódzki Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Województwie (...) utrzymał w mocy orzeczenie PZON. W uzasadnieniu WZON wskazał, iż PZON stwierdzając długotrwałe naruszenie czynności organizmu, prawidłowo zaliczył odwołującą do osób niepełnosprawnych w stopniu umiarkowanym i właściwie określił dotyczące jej wskazania. Ponadto, WZON zaznaczył, że stan zdrowia odwołującej umożliwia pracę w warunkach pracy chronionej i wymaga ona częściowej pomocy innych osób w celu pełnienia ról społecznych. WZON podkreślił, że odwołująca nie wymaga w celu pełnienia ról społecznych, stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innych osób w związku z niezdolnością do samodzielnej egzystencji, co uzasadniałoby zaliczenie do znacznego stopnia niepełnosprawności.

U odwołującej występuje genetyczne schorzenie – dystrofia miotoniczna typu I, która na podstawie obecnej wiedzy medycznej jest nieuleczalna. Nadto, u odwołującej rozpoznano aksonalną neuropatię nerwów strzałkowych ze współistniejącymi zmianami korzeniowymi. Wobec odwołującej prowadzi się głównie leczenie rehabilitacyjne. Choroba ma charakter postępujący. Stopień nasilenia zaburzeń chorobowych może być różny i zależy od wieku pacjenta oraz czasookresu pojawienia się i wystąpienia objawów chorobowych. U odwołującej występują zaburzenia, która można określić jako pierwszego etapu. Dotyczą one głównie dystalnych zaburzeń mięśniowych (ich osłabienia) kończyn górnych i dolnych. Obecne są zaburzenia odruchów ściągienistych. U odwołującej nie występują zaburzenia ruchów precyzyjnych i naprzemiennych oraz zaburzenia czucia powierzchniowego U odwołującej nie występuje nasilony objaw miotoniczny. Obecnie u odwołującej nie występują zaburzenia mowy i połykania oraz schorzenia serca, narządu wzroku i narządów wydzielania wewnętrznego, które mogą dołączyć później, w okresie większego zaawansowania choroby.

Na schorzenia neurologiczne występujące u odwołującej nakładają się zaburzenia sfery psychicznej o charakterze depresyjno-lękowym. Występujące u odwołującej zaniki mózgowia nie są jego uszkodzeniami lecz zmianami inwolucyjnymi (wstecznymi) do których może dochodzić podczas występowania dystrofii miotonicznej.

Odwołująca nie jest całkowicie zależna od innej osoby w pełnieniu ról społecznych właściwych dla każdego człowieka. Odwołująca nie jest osobą niezdolną do samodzielnej egzystencji polegającej na niezdolności do zaspokajania podstawowych codziennych potrzeb życiowych tak jak: samoobsługa, ubieranie się, przyjmowanie posiłków, wykonywanie prostych czynności domowych, samodzielne poruszanie się, komunikowanie z otoczeniem. Odwołująca wymaga natomiast okresowej lub częściowej pomocy i opieki innej osoby w zaspokajaniu podstawowych potrzeb życiowych. Pomoc taka jest potrzebna np. podczas kąpieli, sprzątanania czy przy zakupach.

Z uwagi na zaburzenia funkcji chodu (stopień nasilenia, zaburzenia równowagi, zaniki mięśniowe) odwołująca spełnia przesłanki określone art. 8 ust. 3a pkt 1 ustawy z dnia 20 czerwca 1997 roku – Prawo o ruchu drogowym.

We wcześniejszym orzeczeniu z 21 lutego 2017 roku, znak (...), Powiatowy Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w R. zaliczył odwołującą do umiarkowanego stopnia niepełnosprawności.

W pkt 1 wyroku z 12 lutego 2020 roku Sąd Okręgowy w Gliwicach Ośrodek Zamiejscowy w Rybniku, sygn. akt IX U 114/19 zmienił zaskarżoną decyzję ZUS w ten sposób, że przyznał ubezpieczonej I. P. prawo do renty socjalnej poczynając od dnia 1 marca 2019 roku do dnia 31 marca 2022 roku.

Dowód: akta WZON:

- orzeczenie PZON z 21.02.2017r.,
- orzeczenie PZON z 15.03.2019r.,
- orzeczenie WZON z 16.05.2019r.,
- dokumentacja lekarska,

opinia podstawowa i uzupełniająca biegłego z zakresu neurologii L. K. k.21-26 ik.70-71, dokumentacja medyczna k. 27-44v., k.112-113, opinia prywatna k.56-58, kopia wyroku Sądu Okręgowego w Gliwicach z 12.02.2020r. sygn. akt IX U 1144/19 k.85, opinia podstawowa i uzupełniająca biegłego z zakresu neurologii M. W. k.94-96 i k. 122-123, pisemne zeznania świadka J. P. k. 156-158

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił w oparciu o zgromadzone w sprawie materiały dowodowe w postaci w/w dokumentów, które Sąd uznał za wiarygodne, wzajemnie ze sobą korelujące i rzeczowe, a także w oparciu o dowód z opinii biegłych sądowych, które wraz z dowodami z dokumentów tworzą wyrazisty obraz całości sprawy. Przy czym Sąd nie wziął pod uwagę opinii biegłego L. K. w zakresie w jakim ustalił, że odwołującej nie przysługują uprawnienia do korzystania z karty parkingowej. Sąd oddalił wniosek o przeprowadzenie dowodu z opinii trzeciego biegłego z zakresu neurologii uznając go za nieprzydatny, gdyż dotychczas wydane w sprawie opinie przez dwóch niezależnych biegłych były spójne, logiczne i zawierały tożsame wnioski. Zatem w ocenie Sądu przeprowadzenie trzeciego dowodu z opinii biegłego z zakresu neurologii zmierzałoby jedynie do przedłużania postępowania.

Sąd zważył co następuje:

Zgodnie z art. 4 ust 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2018 r. poz. 511 ze zm.) do znacznego stopnia niepełnosprawności zalicza się osobę z naruszoną sprawnością organizmu, niezdolną do pracy albo zdolną do pracy jedynie w warunkach pracy chronionej i wymagającą, w celu pełnienia ról społecznych, stałej lub długotrwałej opieki i pomocy innych osób w związku z niezdolnością do samodzielnej egzystencji (ust.1). Niezdolność do samodzielnej egzystencji oznacza naruszenie sprawności organizmu w stopniu uniemożliwiającym zaspokajanie bez pomocy innych osób podstawowych potrzeb życiowych, za które uważa się przede wszystkim samoobsługę, poruszanie się i komunikację (ust.4). Do umiarkowanego stopnia niepełnosprawności zalicza się osobę z naruszoną sprawnością organizmu, niezdolną do pracy albo zdolną do pracy jedynie w warunkach pracy chronionej lub wymagającą czasowej albo częściowej pomocy innych osób w celu pełnienia ról społecznych (art. 4 ust. 2 ww. ustawy).

Zgodnie z art. 6b ust. 3 cytowanej ustawy oraz § 13 ust. 1 Rozporządzenia Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 15 lipca 2003 r. w sprawie orzekania o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności (Dz. U. z 2018 r. poz. 2027 ze zm.) w orzeczeniu o niepełnosprawności poza ustaleniem niepełnosprawności lub stopnia niepełnosprawności powinny być zawarte symbol przyczyny niepełnosprawności, data lub okres powstania niepełnosprawności, okres na jaki orzeczono niepełnosprawność oraz określone wskazania.

Przeprowadzone postępowanie dowodowe wykazało, iż zaskarżone orzeczenie w sposób prawidłowy stwierdzało niepełnosprawność odwołującej.

U odwołującej występuje genetyczne schorzenie – dystrofia miotoniczna typu 1 oraz aksonalna neuropatia nerwów strzałkowych ze współistniejącymi zmianami korzeniowymi. U odwołującej występują niewielkie niedowłady kończyn w częściach głównie dystalnych (powodowane zanikami mięśniowymi). U odwołującej nie występują zaburzenia ruchów precyzyjnych i naprzemiennych oraz zaburzenia czucia powierzchniowego U odwołującej nie występuje nasilony objaw miotoniczny. Obecnie u odwołującej nie występują zaburzenia mowy i połykania oraz schorzenia serca, narządu wzroku i narządów wydzielania wewnętrznego, które mogą dołączyć później, w okresie większego

zaawansowania choroby. Nadto, u odwołującej występują zaburzenia depresyjno-lękowe. Odwołująca jest zdolna do pracy jedynie w warunkach pracy chronionej, jej dolegliwości i dysfunkcje mogą być kompensowane poprzez okresową pomoc innych osób. Odwołująca wymaga pomocy innych osób w pewnych czynnościach ale nie opieki. Odwołująca w zakresie niezbędnym jest samodzielna i nie wymaga stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby. Zaburzenia występujące u odwołującej wypełniają ustawową definicję umiarkowanego stopnia niepełnosprawności.

Jednocześnie Sąd wskazuje, że stwierdzenie niezdolności do pracy na otwartym rynku pracy nie jest tożsame ze zdolnością do pracy w warunkach pracy chronionej. Jednocześnie Sąd podkreśla, że praca w warunkach chronionych pozwala często zapobiec lub zwolnić dalszą inwalidyzację chorych.

Z uwagi na zaburzenia funkcji chodu (stopień nasilenia, zaburzenia równowagi, zaniki mięśniowe) odwołująca spełnia przesłanki do otrzymania karty parkingowej.

Sąd podkreśla, że nie kwestionuje ograniczeń występujących u odwołującej, w tym opisanych przez jej męża w pisemnych zeznaniach, dlatego też odwołująca jest zaliczona do wysokiego, bo umiarkowanego stopnia niepełnosprawności. Sąd zaznacza również, że nie każde schorzenie, dolegliwości, ograniczenia dają podstawę do zaliczenia do znacznego stopnia niepełnosprawności. Stopień niepełnosprawności odwołującej nie jest stopniem dysfunkcji wypełniającym ustawowe warunki dysfunkcji kwalifikującej do znacznego stopnia niepełnosprawności. W zakresie stopnia niepełnosprawności Sąd podzielił niezależne opinie biegłego L. K., a także biegłego M. W. jako sporządzone przez osoby będące specjalistami z zakresu schorzeń występujących u odwołującej. Jednocześnie Sąd wskazuje, że oceniając stopień niepełnosprawności danej osoby bierze się pod uwagę występujące schorzenia i ich wpływ na codzienne życie chorego w danym okresie życia. Nie ocenia się do jakich zaburzeń dane schorzenie może doprowadzić w przyszłości. Z kolei w przypadku pogorszenia się stanu zdrowia odwołującej, może ona złożyć kolejny wniosek o ustalenie stopnia niepełnosprawności. Jednocześnie Sąd wskazuje, że pewnym jest, że nie nastąpi poprawa stanu funkcjonowania odwołującej, więc nie istnieje możliwość przyznania odwołującej po 2022 roku lekkiego stopnia niepełnosprawności. Nie trafne jest twierdzenie odwołującej, że skoro w innym postępowaniu administracyjnym uznano ją za niezdolną do pracy, to powinno oznaczać automatycznie przyjęcia, że jest osobą o znacznym stopniu niepełnosprawności. Podkreślić należy, iż inne były przedmioty (cele) tych postępowań (tamto postępowanie dotyczyło renty socjalnej) i inne przyjęte w poszczególnych ustawach rozumienie pojęcia „niezdolności do pracy”. Poza tym w rozumieniu przepisów mających zastosowanie w niniejszej sprawie warunkiem ustalenia znacznego stopnia niepełnosprawności nie jest jedynie niezdolność do pracy. Podkreślić należy, iż opiniujący w sprawie biegli oceniali stan zdrowia na podstawie tej samej dokumentacji i znając treść wniosków z opinii z tamtego postępowania uznali, że odwołująca nie spełnia warunków do ustalenia dla niej znacznego stopnia niepełnosprawności.

Sąd wskazuje też, że strona domagająca się powołania dowodu z opinii innego biegłego winna wykazać błędy, sprzeczności lub inne wady w opinii wydanej przez dotychczasowych biegłych. Takich okoliczności odwołująca w toku postępowania nie przedstawiła, poprzestając na podważaniu opinii biegłych powołując się jedynie na własną, odmienną interpretację stanu zdrowia. Opinie biegłych zostały prawidłowo i starannie uzasadnione, a wnioski w nich zawarte nie nasuwają wątpliwości co do ich trafności. Opinie są szczegółowe, przystępne i zrozumiałe dla osób nie dysponujących wiedzą medyczną, zaś wnioski sformułowane zostały jasno, czytelnie i jednoznacznie. Tym samym w ocenie Sądu zgromadzony w sprawie materiał dowodowy pozwalał na wydanie rozstrzygnięcia bez powoływania kolejnego biegłego. Jednocześnie Sąd zwraca uwagę, że celem postępowania sądowego nie jest poszukiwanie, a następnie powoływanie biegłego, którego opinia hipotetycznie może odpowiadać stanowisku jednej ze stron, a zwłaszcza gdy w sprawie byli już powołani biegli, którzy posiadali wiadomości specjalne odnośnie konkretnych schorzeń odwołującej.

Mając na uwadze powyższe, Sąd na podstawie art. 477¹⁴ §2 kpc zmienił zaskarżone orzeczenie w ten sposób, że stwierdził, iż odwołująca I. P. spełnia przesłanki określone art. 8 ust. 3a pkt 1 ustawy z dnia 20 czerwca 1997 roku – Prawo o ruchu drogowym (pkt 1), a oddalił odwołanie w pozostałym zakresie (pkt 2).

O kosztach Sąd orzekł na podstawie art. 98 k.p.c. i § 9 ust. 2 Rozporządzenia z dnia 28 września 2002r. w sprawie opłaty za czynności radców prawnych (Dz. U. z 2018r., poz. 265 ze zm.) w brzmieniu obowiązującym w dacie wszczęcia postępowania zasądzając od Wojewódzkiego Zespołu do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Województwie (...) w K. na rzecz odwołującej kwotę 180 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.